

■ Schibsteds spleiselag for anmelderiet møtes med skepsis ■ Stoffutveksling kan true mangfoldet, mener kritikerne

Frykter ensartet kritikk

Hvis deling av stoff mellom avisene skal bli enda mer utbredt, haster det med å få på plass en kritikerkontrakt, mener Anne Schäffer i Kritikerlaget.

FAKTA

Redaksjonell posisjonering 2015:

■ Rapport utarbeidet av sjefredaktørene i Schibsted-avisene Aftenposten, Bergens Tidende, Fædrelandsvennen og Stavanger Aftenblad.

■ Utreder sparetiltak for de fire avisene i årene som kommer.

■ Et av de foreslåtte tiltakene er mer utveksling av anmelderstoff.

Klassekampen 28. juni

Klassekampen 29. juni

MEDIER

Av Sandra Lillebo

Redaktørene i de fire Schibsted-avisene Aftenposten, Bergens Tidende, Fædrelandsvennen og Stavanger Aftenblad har gått sammen om rapporten «RP15», som skal legge grunnlaget for avisenes framtidige arbeid for å sikre økonomien i usikre tider.

Et av de planlagte tiltakene er utveksling av stoff innen anmelderiet – altså kritikk av film, litteratur, musikk og kunst. Grepene kan føre til at de samme kritikerne vil signere artikler i alle de fire avisene, og at bare dekningsen av lokale kunst- og kulturproduksjoner vil være overlatt til den enkelte redaksjon. Dette skal føre til en innsparing på 3,5 millioner kroner årlig for de fire avisene.

Audun Lindholm

Anne Schäffer, leder i Kritikerlaget og litteraturkritiker i Bergens Tidende, er bekymret på kritikens vegne.

– Dette er veldig negativt. Vi jobber for at kritikken skal bli mer utbredt, og at distriktene skal dekke bedre enn før, sier hun til Klassekampen.

Kritikerkontrakt

Schäffer, som understreker at hun her kun uttaler seg som leder i Kritikerlaget, har registrert at prosessen allerede har begynt: I sommer trykker Bergens Tidende de samme filmanmeldelsene som Stavanger Aftenblad istedenfor å ta inn en sommervikar for den faste anmelderen.

– De begynner kanskje med film fordi det er lettest å gjøre endringer der, og så følger de andre stoffområdene på etter hvert. Det som er merkelig, er at dette går på tvers av de signalene som kommer i kulturpolitikken forøvrig, sier hun, og viser til Stortingsmeldingen om visu-

ell kultur som nylig kom, og som understreket behovet for utviklingen av et sterkt og mangfoldig kulturliv på tvers av geografiske og sosiale skillelinjer.

Schäffer varsler at Kritikerlaget ikke uten videre kommer til å godta planene.

– Vi kommer til å møtes og skrive en kronikk de fire Schibsted-avisene kanskje kan være så vennlige å dele seg imellom, hvor vi spør om de virkelig mener at kritikken skal bli så ensartet som de legger opp til.

Kritikk er godt stoff, og publikum og leserne fortjener kvalifisert og uavhengig kritikk fra flere kritikere, sier hun.

Schäffer stiller også spørsmål ved hvordan dette skal løses hva angår kritikernes arbeidsavtaler.

– De færreste kritikere er i dag fast ansatt. Og frilanserne har sjelden kontrakter. Hvis deling av stoff mellom ulike aviser skal bli enda mer utbredt enn det er i dag, er vi nødt til få på plass en kritikerkontrakt.

Kritisk dialog

Vagant-redaktør Audun Lindholm, som holder til i Bergen, har flere ganger benyttet lederspalten i tidsskriftet til å etterlyse en mer offensiv litteraturkritikk enn vi har i dag.

– Hvis disse planene betyd-

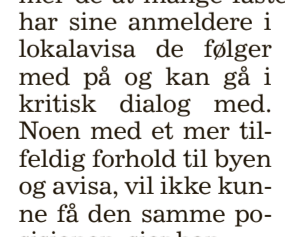
FELLES STOFF: De fire Schibsted-avisene Aftenposten, Bergens Tidende, Fædrelandsvennen og Stavanger Aftenblad planlegger å utveksle anmelderstoff. Leder i Kritikerlaget og litteraturkritiker i Bergens Tidende Anne Schäffer mener dette vil svekke stoffet fra distriktene.

de av Aftenposten skulle trykke litteratursidene som Stavanger Aftenblad hadde for ti år siden, ville det være et framskritt. Da hadde de en av de beste litteraturdekningene i landet, mye takket være Steinar Sivertsen, som er en typisk lokal bokanmelder i lokalavisa de følger med på og kan gå i kritisk dialog med. Noen med et mer tilfeldig forhold til byen og avisa, vil ikke kunne få den samme posisjonen, sier han.

«Det er helt opplagt at verden ser annerledes ut fra Bergen enn fra Oslo»

TOM EGIL HVERVEN

ker på at en kritiker av hans type ikke ville kunne vokse fram i et miljø som Schibsted legger opp til nå. Mer sannsynlig vil de dyrke fram noen få skribenter som har en høyere kjendisfaktor. Da glemmer de at mange faste lesere

Anne Schäffer

Variierende kvalitet

Lindholm mener likevel at saken ikke nødvendigvis er så enkel som den kan se ut. Han påpeker at det er en idealistisk og en realistisk argumen-

tasjon i denne saken.

– Den idealistiske er ganske forutsigbar. Den vil spørre om disse tiltakene stemmer overens med pressens samfunnsansvar, som gjør at de for eksempel nyter godt av momsritaket. Men realistisk sett, er det grunn til å stille spørsmål ved hvor mye vi egentlig vil tape på en samkjøring av denne typen. Har vi for eksempel nok gode skribenter til å fylle anmelderrollen? Jeg vil ikke stille meg til dom-

mer over det, men jeg når vi snakker om mangfold, må vi også se at det ofte er varierende kvalitet på stoffet som fyller lokalavisene.

Når lokalaviser tvert imot bestemmer seg for å satse på kritikerne sine, gir det ofte godt resultat, understreker Lindholm.

– Stiller det seg annerledes for film enn for litteratur? Trenger vi virkelig så mange ulike anmeldere til å skrive om blockbustere fra Hollywood?

– Det er ikke først og fremst blockbustere dette vil gå ut over, heller er det bredden av norsk film og skjønnlitteratur som vil bli berørt. Men jeg mener det er meningsløst å bruke millioner på utvikling av norsk film, hvis det bare er noen få stemmer som skal uttale seg om hva vi ender opp med. Hvis avisene trekker seg tilbake fra det kritiske ansvaret, må det etableres nye fora

for dette, noe som allerede er i ferd med å skje på kunstfeltet.

Ensretting

Hovedanmelder i Klassekampens bokmagasin, Tom Egil Hverven, mener at om disse planene går gjennom, vil det bidra til en tendens vi allerede har sett i flere år.

– Mange regionaviser, blant dem Bergens Tidende og Stavanger Aftenblad, har hatt mye god kritikk opp gjennom årene. Men nå virker det som de har forberedt seg på dette ei tid.

– Hva blir konsekvensene om stoffutvekslingen på anmelderiet øker?

– Det betyr en ensretting. Mangfoldet blir redusert, og vi får et tilbakeslag for littera-

turkritikken i Norge. Dette er tradisjonelt aviser som har hatt muskler og økonomi til å ha en ambisiøs litteratur- og filmkritikk.

– Hvorfor er det viktig at regionavisene har sine egne anmeldere?

– Demokratiet er avhengig av at ting ses fra forskjellige vinkler. Det er helt opplagt at verden ser annerledes ut fra Bergen enn fra Oslo, for eksempel, og om alt nå skal skrives av de samme personene, vil den kulturelle motsetningen mellom Vestlandet og Østlandet forsvinne. Geografi betyr noe for hvordan man skriver. Det er ikke minst synet på oljeindustrien et eksempel på.

sandra.lillebo@klassekampen.no

FRED & KONFLIKT INTERNASJONALE STUDIER

PÅ BJØRKNES HØYSKOLE
I OSLO

Årsstudium

Inkluderer 6 ukers studieopphold og praksis i Tanzania.
Året du aldri glemmer!

Bachelor

Inkluderer studieopphold i Tanzania
& studietur til Midt-Østen.

Master

Ett semester i Oslo i samarbeid med PRIO.
Resten i Sør-Afrika/Australia.

BJØRKNES
HØYSKOLE

Lik oss på facebook:
facebook.com/bjorkneshoyskole

bjorkneshoyskole.no

TOM EGIL HVERVEN